

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa, Przyrody i Jakości Żywności z dnia 17 kwietnia 2024 r. nr WJZ/ 52639951 wyznaczające gatunki zwierząt, które mogą być utrzymywane (Rozporządzenie w sprawie wykazu zwierząt domowych i zwierząt utrzymywanych w celach hobbyistycznych)

Minister Rolnictwa, Przyrody i Jakości Żywności,

uwzględniając art. 2.2 ust. 1 i art. 10.1 ust. 1 Ustawy o zwierzętach [Wet

dieren]; niniejszym rozporządza, co następuje:

Artykuł 1 Wyznaczenie zwierząt

Wyznacza się gatunki zwierząt, o których mowa w art. 2.2 ust. 1 Ustawy o zwierzętach:

Gatunek (j. polski)	Gatunek (łacina)
Pędzlogon zwiny	Graphiurus murinus
Myszokoczek beludzyska	Gerbillus nanus
Alpaka	Vicugna pacos
Myszokoczek jasny	Gerbillus perpallidus
Szczur wędrowny	Rattus norvegicus
Tchórz zwyczajny	Mustela putorius
Kawia domowa (świnka morska)	Cavia porcellus
Chomiczek przegony	Cricetulus barabensis/griseus/pseudogriseus
Jelonkowiec błotny	Hydropotes inermis
Myszokoczek powabny	Gerbillus amoenus
Osiol zwyczajny	Equus asinus
Fretka domowa	Mustela putorius furo
Koza domowa	Capra aegagrus hircus
Chomiczek syryjski	Mezocricetus auratus
Myszokoczek egipski	Gerbillus pyramidum
Afroskoczek zmienny	Taterillus harringtoni
Pies domowy	Canis lupus familiaris
Kot domowy	Felis silvestris catus
Mysz domowa	Mus musculus
Wielbłąd domowy	Camelus bactrianus
Królik domowy	Oryctolagus cuniculus domesticus
Lama andyjska	Lama glama
Myszokoczek mongolski	Meriones unguiculatus
Myszokoczek algierski	Gerbillus garamantis
Koń domowy	Equus caballus
Bydło domowe	Bos taurus
Owca domowa	Ovis aries
Świnia domowa	Sus scrofa domesticus
Wół domowy	Bubalus arnee bubalis
Zołędź azjatycki	Eliomys melanurus

Artykuł 2 Ogólne wyłączenia dotyczące utrzymywania zwierząt należących do gatunków, które nie zostały wyznaczone

Z zakazu, o którym mowa w art. 2.2 ust. 1 ustawy o zwierzętach, zwolnieni są następujący posiadacze:

- posiadacze daniela zwyczajnego (Dama dama) i jelenia szlachetnego (Cervus elaphus),
- weterynarze wykonujący swoją praktykę w celu przeprowadzenia zabiegu weterynaryjnego,

- c. podmioty prowadzące ogrody zoologiczne, posiadające licencję, o której mowa w art. 4.2 ust. 1 Rozporządzenia o posiadaczach zwierząt [Besluit houders van dieren],
- d. schroniska w przypadku gdy na podstawie pozwolenia środowiskowego na prowadzenie działalności związanej z florą i fauną, o którym mowa w art. 5.1 ust. 2 preambuły i w lit. g Ustawy o środowisku i planowaniu [Omgevingswet], w związku z art. 11.46, 11.47 i 11.54 rozporządzenia o działalności dotyczącej środowiska [Besluit activiteiten Leefomgeving] lub przepisu niestandardowego, o którym mowa w art. 11.31, w związku z art. 11.93, 11.96 i 11.101 rozporządzenia o działalności dotyczącej środowiska, zezwala się na utrzymywanie zwierząt należących do gatunków, o których mowa w tych artykułach oraz przewidzianych w załączniku do Zasad polityki dotyczących jakości i ochrony gatunków zwierząt [Beleidsregel kwaliteit en opvang diersoorten],
- e. placówki utrzymujące zwierzęta w imieniu Ministra Rolnictwa, Przyrody i Jakości Żywności i które spełniają wymogi przewidziane w załączniku do Zasad polityki dotyczących jakości i ochrony gatunków zwierząt,
- f. instytucje posiadające licencję, o której mowa w art. 2 i 11 Ustawy o badaniach na zwierzętach [Wet op de dierproeven],
- g. osoba utrzymująca zwierzęta w celach ich transportu do i z holenderskiego portu morskiego lub lotniczego, przez maksymalny okres 4 dni roboczych lub tak długo, jak jest to konieczne do wydania świadectwa urzędowego zgodnie z art. 87 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE oraz uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz.U. L 95),
- h. osoba, która celowo odłowi i będzie utrzymywać zwierzęta w sytuacji nadzwyczajnej w celu transportu tych zwierząt.

Artykuł 3 Przejściowe prawo do utrzymywania zwierząt należących do gatunków, które nie zostały wyznaczone

1. Osoba, która w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia utrzymuje zwierzęta należące do gatunku niewymienionego w art. 1, jest zwolniona z zakazu, o którym mowa w art. 2.2 ust. 1 Ustawy o zwierzętach, w odniesieniu do utrzymywania zwierząt utrzymywanych w tej chwili, a w przypadku gdy zwierzę jest w tej chwili w ciąży, w odniesieniu do utrzymywania odpowiedniego potomstwa tego zwierzęcia.
2. Wyłączenie, o którym mowa w ust. 1, stosuje się wyłącznie do zwierząt, w odniesieniu do których posiadacz podjął środki zapobiegające rozmnażaniu.
3. Ustępy 1 i 2 stosuje się, z uwzględnieniem odpowiednich zmian, do osoby, która przejęła utrzymywanie zwierzęcia, o którym mowa w ust. 1.
4. Wyłączenie, o którym mowa w ust. 1 lub 3, nie ma zastosowania do zwierząt, w odniesieniu do których posiadacz nie może wykazać zgodności z ust. 1 i 2.

Artykuł 4 Ogólne wyłączenie dotyczące utrzymywania zwierząt należących do gatunków, które nie zostały wyznaczone, jako zwierząt gospodarskich oraz utrzymywania zwierząt w celach wystawowych

1. Posiadacze, o których mowa w art. 2 lit. a), są również zwolnieni z wymogów przewidzianych w art. 2.3 ust. 1 Ustawy o zwierzętach i art. 4.2 ust. 1 Rozporządzenia o posiadaczach zwierząt.
2. Osoby, które w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia utrzymują wielbłądy jednogarbne (*Camelus dromedarius*) w celu wytwarzania produktów pozyskiwanych z tych zwierząt, są zwolnione z zakazu, o którym mowa w art. 2.2 ust. 1 oraz z zakazu, o którym mowa w art. 2.3 ust. 1 Ustawy o zwierzętach.

Artykuł 5 Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2024 r.

Artykuł 6 Tytuł cytowania

Niniejszy dekret należy cytować jako: Rozporządzenie w sprawie wykazu zwierząt domowych i zwierząt utrzymywanych w celach hobbyistycznych.

Niniejsze rozporządzenie wraz z notą wyjaśniającą podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym [Staatscourant].

Haga, 17 kwietnia 2024 r.

*Minister Rolnictwa, Przyrody i Jakości Żywności,
P. Adema*

Sprzeciw

Nie zgadzasz się z tą decyzją? Zainteresowana strona może wnieść sprzeciw w terminie sześciu tygodni od daty niniejszego rozporządzenia.

Przejdź na stronę www.rvo.nl/bezwaar, aby zgłosić sprzeciw drogą elektroniczną. Wybierz eBezwaar.

Wolisz zgłosić swój sprzeciw pocztą? Prześlij sprzeciw do Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Departament Spraw Prawnych, PO Box 40219, 8004 DE Zwolle. W przesyłanym piśmie należy podać [odniesienie] [przymiot, odniesienie] i datę decyzji, której dotyczy sprzeciw.

Dalsze ważne informacje na temat sposobu składania sprzeciwu drogą elektroniczną i pocztą można znaleźć na stronie mijn.rvo.nl/bezwaar.

Więcej informacji

Jeśli masz jakiegokolwiek pytania dotyczące sprzeciwu, odwiedź stronę internetową: my.rvo.nl. lub zadzwoń: 088 042 42 42 (opłata wg stawki lokalnej).

NOTA WYJAŚNIAJĄCA

1. Wprowadzenie

Niniejsze rozporządzenie przewiduje ustanowienie tzw. wykazu zwierząt domowych i zwierząt utrzymywanych w celach hobbystycznych, określanego również mianem „wykazu pozytywnego”. Tylko zwierzęta należące do gatunków wymienionych w tym wykazie mogą być utrzymywane w Królestwie Niderlandów. Poprzedni Minister Rolnictwa, Przyrody i Jakości Żywności ogłosił ustanowienie tego wykazu pismem z dnia 6 lipca 2022 r. skierowanym do Drugiej Izby Stanów Generalnych (Dokumenty parlamentarne II 2021/22, 28286, nr 1260). Ponadto niniejsze rozporządzenie przewiduje pewne ogólne wyjątki od zakazu utrzymywania zwierząt należących do gatunków niewymienionych w wykazie zwierząt domowych i zwierząt utrzymywanych w celach hobbystycznych, dokonywane w formie zwolnień.

2. Kontekst

Art. 2.2 ust. 1 Ustawy o zwierzętach zakazuje utrzymywania zwierząt należących do gatunków lub kategorii, które nie zostały wyznaczone przez Ministra Rolnictwa, Przyrody i Jakości Żywności. Wyznaczone gatunki i kategorie zwierząt łącznie tworzą wykaz zwierząt domowych i zwierząt utrzymywanych w celach hobbystycznych.

Ustęp 2 przywołanego artykułu stanowi, że kryteria, na podstawie których minister wyznacza gatunki lub kategorie zwierząt, ustalane są w drodze ogólnego zarządzenia administracyjnego. Kryteria te są zostały ustalone w art. 1.4 ust. 1 Rozporządzenia o posiadaczach zwierząt. Artykuł 1.4 ust. 2 Rozporządzenia o posiadaczach zwierząt stanowi ponadto, że zakaz utrzymywania zwierząt należących do gatunków, które nie zostały wyznaczone, ogranicza się do ssaków.

Ponieważ prawo zakazuje utrzymywania zwierząt należących do określonych (nieobjętych wykazem) gatunków, istnieje ograniczenie handlu zwierzętami należącymi do tych gatunków. Ustanowienie wykazu dozwolonych gatunków zwierząt jest zatem postrzegane jako ograniczenie swobodnego przepływu towarów. Swobodny przepływ towarów jest jedną z podstawowych zasad przewidzianych w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (art. 28). Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł, że ochrona zdrowia i życia ludzi i zwierząt jest uzasadnionym celem ograniczenia swobodnego przepływu towarów.¹ Aby ograniczenie to było zgodne z prawem, musi ono być proporcjonalne. Proporcjonalność wymaga między innymi, aby wybór gatunków zwierząt do umieszczenia w wykazie i w jego zmianach opierał się na obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriach.

3. Wyznaczenie gatunków zwierząt

Ustanowiono ramy oceny w odniesieniu do wyboru gatunków, które mogą zostać włączone do wykazu. Ramy te zostały opracowane przez Naukowy Komitet Doradczy ds. Wykazu Pozytywnego [Wetenschappelijke Adviescommissie positieflijst], składający się z niezależnych naukowców.

Ramy oceny zostały przesłane Drugiej Izbie Stanów Generalnych przez ówczesnego Ministra Rolnictwa, Przyrody i Jakości Żywności w 2020 r. (Dokumenty parlamentarne II 2019/2020, 28286, nr 1085).

Ramy oceny opierają się na czynnikach ryzyka dla dobrostanu zwierząt i zagrożeniach dla ludzi. Czynniki ryzyka dzieli się na następujące kategorie: obrażenia ciała u ludzi, zdrowie ludzi (zoonozy), spożycie pokarmu przez zwierzę, wykorzystanie przestrzeni/bezpieczeństwo zwierzęcia, termoregulacja zwierzęcia i zachowania społeczne zwierzęcia. Na potrzeby oceny gatunków zwierząt wykorzystano źródła naukowe. Oznacza to, że wykaz ma solidne podstawy naukowe. Punktem wyjścia są cechy i potrzeby zwierzęcia, a nie zdolność posiadacza do poradzenia sobie z nimi.

Do celów oceny gatunków ssaków utworzono Komitet Ekspertów ds. Wykazu Zwierząt Domowych i Zwierząt Utrzymywanych w Celach Hobbystycznych [Adviescollege huis- en hobbydierenlijst]. Komitet Ekspertów składa się z niezależnych

¹ Zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-219/07, Nationale Raad van Dierenkwekers en Liefhebbers VZW i Andibel VZW przeciwko Belgische Staat.

naukowców. Komitet dokonał oceny ponad 300 gatunków ssaków, korzystając z ram oceny. W ten sposób podzielono oceniane gatunki zwierząt na sześć klas ryzyka, od A do F. Podział na klasy ryzyka odzwierciedla złożoność hodowli i stanowi podstawę naukową dla uwzględnienia lub nieuwzględnienia gatunków zwierząt w wykazie zwierząt domowych i hobbystycznych. Im wyższa klasa ryzyka (klasa F jest najwyższa, a klasa A najniższa), tym większa złożoność hodowli pod względem czynników ryzyka, które muszą być brane pod uwagę przez posiadacza.

Komitet zalecił² włączenie do wykazu zwierząt należących do klas ryzyka A, B i C. Klasa ryzyka C oznacza, że posiadacz musi uwzględnić dwie spośród pięciu kategorii ryzyka. Zdaniem Komitetu jest to możliwe do przyjęcia. Ponadto Komitet zalecił umieszczenie w wykazie udomowionych gatunków zwierząt, częściowo dlatego, że ludzie mają większe doświadczenie w utrzymywaniu tych zwierząt, istnieje więcej obiektów do ich utrzymywania, a zwierzęta zostały zmodyfikowane genetycznie w taki sposób, że są przystosowane do życia obok ludzi. Dotyczy to 29 gatunków zwierząt.

Istnieje kilka gatunków ssaków, w przypadku których zgromadzono wiedzę naukową niewystarczającą do dokonania oceny. Gatunki te mieszczą się przynajmniej w klasie ryzyka D, w związku z czym nie kwalifikują się do umieszczenia w wykazie. Jedynym wyjątkiem od tej zasady jest żołądnica azjatycka. Gatunek ten mieści się co najmniej w klasie ryzyka C. Ponieważ nie ustalono naukowo, że gatunek ten należy do wyższych klas ryzyka od D do F, został również wymieniony w wykazie. Jeżeli w przyszłości dostępne będą wystarczające informacje naukowe, gatunek ten będzie mógł zostać poddany pełnej ocenie. Dotyczy to również wszystkich gatunków zwierząt; nowe odkrycia naukowe sprawiają, że wykaz jest dokumentem dynamicznym.

Na podstawie tej opinii podjęto decyzję o włączeniu 29 gatunków zaproponowanych przez Komitet ekspertów, jak również żołądnicy azjatyckiej, do wykazu zwierząt domowych i hobbystycznych. Gatunki wyznaczono w art. 1 niniejszego rozporządzenia.

4. Wyjątki

Od chwili wejścia wykazu w życie zakazuje się utrzymywania gatunków ssaków w nim nie uwzględnionych.

Istnieją jednak przypadki, w których z natury rzeczy konieczne jest tymczasowe lub dłuższe utrzymywanie zwierząt należących do gatunków innych niż dozwolone. W takich przypadkach przewidziano zwolnienie z zakazu (art. 2).

Przewidziano zwolnienie obejmujące utrzymywanie daniela zwyczajnego (*Dama dama*) i jelenia szlachetnego (*Cervus elaphus*) (lit. a). W parkach jeleni utrzymywane są głównie te gatunki. W Królestwie Niderlandów hodowla jeleni w parkach ma długą historię. Ze względu na społeczną wartość parków jeleni w połączeniu z dużą skalą hodowli jeleniowatych, przewidziano wyłączenie dotyczące utrzymywania tych zwierząt.

Przewidziano również wyłączenia dotyczące praktyk weterynaryjnych (lit. b), ogrodów zoologicznych (lit. c), schronisk dla dzikiej fauny posiadających pozwolenie środowiskowe lub działających na podstawie przepisu niestandardowego dotyczącego działań związanych z florą i fauną zgodnie z Ustawą o środowisku i planowaniu oraz z rozporządzeniem o działalności dotyczącej środowiska, które spełniają wymogi określone w załączniku do Zasad polityki dotyczących jakości i ochrony gatunków zwierząt (lit. d)) oraz placówek utrzymujących zwierzęta w imieniu Ministra Rolnictwa, Przyrody i Jakości Żywności oraz które spełniają wymogi przewidziane w załączniku do Zasad polityki dotyczących jakości i ochrony gatunków zwierząt (lit. e).

Należy zauważyć, że w przypadku schronisk dla zwierząt należących do gatunków innych niż dzikie, które mogłyby być nadal prowadzone do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, ale już nie po tym terminie, możliwe jest ubieganie się o zwolnienie na mocy Ustawy o zwierzętach z zakazu utrzymywania zwierząt należących do gatunków ssaków, które nie figurują w wykazie. W ten sposób będą one mogły na przykład przyjąć zwierzęta, które zostały skonfiskowane, a które nie są objęte przepisami przejściowymi. Zwolnienie to podlega warunkom określonym w załączniku do Zasad polityki dotyczących jakości i ochrony gatunków zwierząt.

² Adviescollege huis- en hobbydierenlijst, „Zoogdieren beoordeeld: Het biologisch fundament voor de Huis- en Hobbydierenlijst zoogdieren”, załącznik do Dokumentów parlamentarnych II 2021/22, 28286, nr 1260).

Przewidziano również zwolnienie dla zakładów wykorzystujących zwierzęta laboratoryjne oraz dla pracujących dla nich hodowców, którzy posiadają licencję na prowadzenie placówki, o której mowa w art. 2 i 11a Ustawy o badaniach na zwierzętach (lit. f) oraz dla handlowców i przewoźników zwierząt należących do gatunków, które nie mogą być utrzymywane w Królestwie Niderlandów (lit. g). Mogą oni przewozić te zwierzęta do i z holenderskiego portu morskiego lub lotniczego. W tym celu mogą oni również utrzymywać zwierzęta w Królestwie Niderlandów przez maksymalnie cztery dni robocze lub tak długo, jak będzie to konieczne do wydania świadectwa urzędowego zgodnie z art. 87 rozporządzenia (UE) 2017/625, na przykład w celu połączenia lub podziału różnych grup o różnym miejscu pochodzenia lub przeznaczenia. Nieudzielenie takiego zwolnienia zostałoby uznane za nieuprawnioną barierę w handlu lub środek o skutku równoważnym. Wspomniane przypadki zostały również wyłączone z poprzedniego wykazu pozytywnego (załącznik 2, tabela A, pkt c-g rozporządzenia w sprawie hodowców zwierząt, wersja wcześniejsza). Zwolnienia te zostały utrzymane w mocy bez żadnych zmian merytorycznych.

Ponadto przewidziano zwolnienie dla osób przewożących zwierzęta w sytuacji nadzwyczajnej. Może to obejmować transport rannego zwierzęcia do schroniska (lit. h).

Ponadto zwolnienie przewiduje prawa przejściowe dla osób, które w chwili wejścia w życie wykazu posiadają zwierzę należące do gatunku, którego nie ma w wykazie (art. 3). Mogą one zatrzymać to zwierzę na czas do śmierci zwierzęcia. Dotyczy to również potomstwa zwierzęcia będącego w ciąży w chwili wejścia wykazu w życie. Nawet jeśli zwierzęta te zostaną przekazane innemu posiadaczowi, posiadacz ten może utrzymywać je aż do ich śmierci. Wymaga się jednak, aby posiadacz oraz wszyscy jego następcy byli w stanie wykazać, że zwierzęta były w jego posiadaniu przed wejściem wykazu w życie lub że są potomstwem matki, która w tym czasie była ciężarna. Przykładami dokumentów potwierdzających są chip, dowód zakupu, stary rachunek wystawiony przez weterynarza lub paszport zwierzęcia. Przykładami dokumentów potwierdzających, które nie zostaną uznane za wystarczające, są zeznania członków rodziny, znajomych lub sąsiadów albo zdjęcie bez daty.

Ponadto zwolnienie udzielane jest pod warunkiem, że dane zwierzęta nie będą się rozmnażać. „Rozmnażanie się” oznacza cały proces opieki nad potomstwem, włącznie z ciążą. Do posiadacza należy ustalenie, jakie środki będą najbardziej odpowiednie. Możliwe rozwiązania obejmują na przykład antykoncepcję, oddzielenie samców od samic, sterylizację i kastrację (chemiczną lub inną).

Ustanowienie wykazu zwierząt domowych i zwierząt utrzymywanych w celach hobbystycznych wpływa również na tzw. wykaz zwierząt gospodarskich. Art. 2.3 ust. 1 Ustawy o zwierzętach zakazuje utrzymywania zwierząt, których gatunki nie zostały wyznaczone do celów hodowlanych na mocy ogólnego zarządzenia administracyjnego. Artykuł 2.1 Rozporządzenia o posiadaczach zwierząt, w związku z załącznikiem 2 do tegoż rozporządzenia, określa odpowiednie gatunki zwierząt. W przypadku ssaków wykaz zwierząt gospodarskich jest uważany za podzbiór wykazu zwierząt domowych i zwierząt utrzymywanych w celach hobbystycznych. W przypadku gdy gatunek nie został włączony do wykazu zwierząt domowych i zwierząt utrzymywanych w celach hobbystycznych, zwierzęta tego gatunku nie powinny być utrzymywane, w tym w celach hodowlanych. W przypadku gatunków zwierząt, które wcześniej były ujęte w wykazie zwierząt gospodarskich, ale nie zostały włączone do nowego wykazu zwierząt domowych i zwierząt utrzymywanych w celach hobbystycznych, oznacza to, że zwierzęta należące do tych gatunków również nie mogą być dłużej utrzymywane jako zwierzęta gospodarskie. Dotyczy to w szczególności daniela płowego, jelenia szlachetnego oraz, na podstawie zwolnienia, wielbłąda jednogarbnego.

W przypadku przedsiębiorstw utrzymujących jelenie należące do jednego lub obu gatunków albo wielbłądy jednogarbnę w celu wytwarzania produktów pochodzenia zwierzęcego, przewiduje się zwolnienie z zakazów określonych w art. 2.3 ust. 1 Ustawy o zwierzętach. W przypadku jeleni należących do wyżej wymienionych gatunków wynika to ze wspomnianego wcześniej całkowitego zwolnienia z zakazu utrzymywania zwierząt. Zwolnienie w dalszym ciągu umożliwia utrzymywanie daniela płowego i jelenia szlachetnego jako zwierząt gospodarskich (art. 4 ust. 1). W przypadku utrzymywania wielbłąda jednogarbnego jako zwierzęcia gospodarskiego oznacza to, że kontynuowana może być wyłącznie odpowiednia działalność istniejącego przedsiębiorstwa, któremu przyznano wcześniej zwolnienie (art. 4 ust. 2). Ze względu na to, że wyłączenie dotyczące utrzymania wielbłąda jednogarbnego w wykazie zwierząt gospodarskich ma zastosowanie wyłącznie do istniejących przypadków, wyłączenie to ma zastosowanie do czasu zakończenia działalności. Jeżeli przedsiębiorstwo zostaje przeniesione, zwolnienie nadal

obowiązuje, ponieważ przedsiębiorstwo stanowi nadal tę samą, istniejącą działalność.

W celu uniknięcia nieporozumień, ze względu na bezpieczeństwo hodowców daniela płowego i jelenia szlachetnego, art. 4 ust. 1 przewiduje również zwolnienie z zakazu utrzymywania tych zwierząt w ogrodzie zoologicznym bez licencji. W szczególności parki jeleni, w których zwierzęta wychodzą na zewnątrz budynków, są widoczne dla wszystkich i znajdują się niejako na wystawie, mogą zostać uznane za ogrody zoologiczne (art. 4.2 ust. 1 rozporządzenia o posiadaczach zwierząt). Nie jest jednak konieczne, aby posiadacze tych zwierząt posiadali licencję na prowadzenie ogrodu zoologicznego.

5. Obciążenie regulacyjne, wprowadzenie w życie i egzekwowanie przepisów

Niniejsze rozporządzenie wpływa na obciążenie regulacyjne obywateli. Zwolnienie przewiduje prawa przejściowe dla osób, które w chwili wejścia w życie wykazu posiadają zwierzę należące do gatunku, którego nie ma w wykazie (art. 3). Wymaga się jednak, aby posiadacz oraz wszyscy jego następcy byli w stanie przekonująco wykazać, że zwierzęta były w jego posiadaniu przed wejściem wykazu w życie lub że są potomstwem matki, która w tym czasie była ciężarna. Nie przewiduje się, aby wykonanie powinności wynikającej z ciężaru dowodu wiązało się z jakimikolwiek kosztami dla posiadaczy, ponieważ mają oni swobodę wyboru środków, za pomocą których wykażą wymagany fakt oraz wykorzystania danych, którymi już dysponują. Mogą jednak wystąpić koszty związane z zapobieganiem rozmnażaniu się zwierząt. Obejmują one antykoncepcję, oddzielenie samców i samic, sterylizację i kastrację (chemiczną lub inną). Koszty tych środków różnią się znacznie, także w zależności od gatunku zwierząt. Na przykład kastracja małego gryzonia może kosztować około 100 EUR, a sterylizacja większych zwierząt kosztuje od 300 do 650 EUR. Rada Doradcza ds. Obciążenia Regulacyjnego (ATR) postanowiła nie wydawać formalnej opinii w sprawie wykazu zwierząt domowych i zwierząt utrzymywanych w celach hobbystycznych. Wpływ na obciążenia regulacyjne nie jest znaczący.

Holenderski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności i Produktów Konsumenckich (NVWA), Niderlandzką Agencję Przedsiębiorczości (RVO), Krajowy Inspektorat Dobrostanu Zwierząt (LID), policję i prokuraturę (OM) poproszono o dokonanie przeglądu wykonalności zmian i możliwości wprowadzenia ich w życie. Wyniki przeglądu obejmowały zwolnienia z zakazu utrzymywania zwierząt należących do gatunków niewymienionych w niniejszym rozporządzeniu. W następstwie uwag przedstawionych w ramach przeglądu dodano wyłączenie obejmujące transport chorych lub rannych zwierząt. Dostosowano również zwolnienie dotyczące schronisk, tak aby schroniska przyjmujące zwierzęta, które obecnie mogą być utrzymywane, ale nie figurują w wykazie zwierząt domowych i hobbystycznych, kwalifikowały się do zwolnienia i aby schroniska mogły w rezultacie nadal przyjmować te zwierzęta, nawet jeśli nie są one objęte przepisami przejściowymi.

6. Notyfikacja

Ustanowienie wykazu zwierząt domowych i zwierząt utrzymywanych w celach hobbystycznych, w powiązaniu z prawnym zakazem utrzymywania zwierząt należących do gatunków niewymienionych w tym wykazie, ogranicza swobodny przepływ towarów w obrębie Unii Europejskiej. Z tego powodu projekt niniejszego Rozporządzenia został notyfikowany Komisji Europejskiej jako przepis techniczny w celu zapewnienia zgodności z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1535 z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (tekst jednolity) (Dz.U. L 241).

Zdaniem Królestwa Niderlandów ograniczenie to jest uzasadnione w świetle przytoczonego powyżej orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Wynika to z faktu, że ograniczenie nakłada się w interesie ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz życia ludzkiego, a także z faktu, że jest ono proporcjonalne do zamierzonego celu. W tym względzie należy zauważyć, że wybór gatunków zwierząt włączanych do wykazu opiera się na obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriach, że udziela się zwolnienia z zakazu w celu transportu zwierząt za granicę (zob. art. 2 lit. g)) oraz że przejściowego zwolnienia udziela się dla istniejących przypadków (zob. art. 3 i 4).

Procedura zgłoszenia została zakończona bez uwag ze strony Komisji Europejskiej i innych państw członkowskich.

7. Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2024 r.

*Minister Rolnictwa, Przyrody i Jakości Żywności,
P. Adema*